

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomanta: *Jakub Kolda*

Téma a rozsah práce: *Filosofická a psychologická problematika svobodné vůle; svobodná vůle a odpovědnost* (z celkem 71 stran je 60 stran textu, práce dále zahrnuje obsah, seznam použité literatury a abstrakty)

Datum odevzdání práce: *14. 7. 2014*

Svoboda bývá označována za jednu ze základních hodnot, výchozích idejí práva. Diplomant se v této souvislosti zaměřil na problematiku svobodné vůle, a to konkrétně ve vztahu k trestněprávní odpovědnosti. Na základě stručných, ale výstižných shrnutí hlavních filosofických přístupů, jakož i obecných poznatků neurologie a psychologie poukazuje na způsob, jakým právní věda se svobodnou vůlí pracuje. Velmi zjednodušeně lze říci, že zatímco přírodní vědy vycházejí spíše z deterministických a iluzionistických pozic, psychologie pojímá vůli jako jednu ze složek komplexní motivační struktury, čímž se blíží kompatibilismu. Trestní právo naproti tomu staví na libertariánských východiscích, jež však výrazně modifikuje vymezením okolností vylučujících protiprávnost, rozlišováním forem zavinění, klasifikací polehčujících (nebo přitěžujících) okolností a pravidly pro ukládání trestů.

Diplomant v práci vhodně propojil teoretické poznatky s poukazem na praxi soudních znalců z oboru psychologie a psychiatrie. Kvalitě předložené práce přispělo i hojné využití zahraniční literatury.

Nedostatky práce lze označit spíše za formálního charakteru: pokud jde o vymezení předmětu zkoumání práce, bylo by správnější upřesnit v podtitulu, že text pojednává výlučně o trestněprávní odpovědnosti, jak vyplývá i z názvu třetí kapitoly. Z hlediska práce se zdroji se z analytického a diskurzivního charakteru ostatních kapitol vymyká část o teoriích trestu, kde diplomant odkazuje na jedinou publikaci. V poznámce pod čarou č. 125 je chyba ve formátování, u citací právních předpisů by bylo vhodnější používat úzus ustálený v právnícké literatuře.

K ústní obhajobě navrhuji téma, zda existují nějaká specifika v pojmání svobodné vůle v rámci trestněprávní teorie, na kterou se diplomant de facto zaměřil, anebo jsou tyto poznatky přenositelné na konceptualizaci problematiky svobodné vůle v právu obecně. Případně též zda a jak se lze z hlediska diplomantem zkoumaných filosofických přístupů vypořádat s existencí objektivní právní odpovědnosti a odpovědnosti právníků osob.

Práci doporučuji k obhajobě a v případě jejího úspěšného průběhu navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 16. září 2014

.....
JUDr. Jana Ondřejková, Ph.D.